

Aika tiistai 16.4.2024 klo 18.30 – 19.38
Paikka Seurakuntakeskus, Keskustie 4
Asiat: 7-20 §§

Osallistujat Ari Heikkilä
= päätöksentekijät Siru Korhonen Mikko Kaukovallan varajäsen 7-10§§
Mikko Kaukovalta 11§-20§§
Anette Keski-Ojala
Antti Lahdenperä vpj
Marika Lehtinen
Jorkka Lehtonen
Mari Lehtonen
Minna Lindell
Arja Männistö
Päivi Puustinen
Silja Pääskylä
Maarit Salminen pj
Tuulikki Himanen Per-Erik Silverin varajäsen
Tommi Suominen
Vilho Vuorinen

Poissa
Muut osallistujat

Petri Sirén vt kirkkoherra
Tuula Ikola talouspäällikkö

Laillisuus Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi 8 §

Allekirjoitukset puheenjohtaja pöytäkirjanpitäjä

_____
Mariat Salminen Tuula Ikola

Pöytäkirjan tarkastus

Tarkastuspaikka ja -aika Taivassalo 16.4.2024

Allekirjoitukset

_____
Tuulikki Himanen Tommi Suominen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä Todistaa Taivassalon seurakunnan verkkosivuilla
17.4.2024-24.5.2024

_____
Petri Sirén vt kirkkoherra

KIRKKOVALTUUSTO 7-8§§

KOKOUKSEN AVAUS

KV 7§ Kirkkoherra piti alkuhartauden ja puheenjohtaja avasi kokouksen.

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

KV § 8

Taivassalon seurakunnan hallintosäännön 20 §:n mukaan
Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä, onko kokous laillisesti
koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kirkkovaltuuston kokouskutsu on toimitettava viimeistään seitsemän (7) päivää
ennen kokousta kirkkovaltuuston jäsenille. KJ 3 luvun 29 §:n mukaisesti kokouksesta
on ilmoitettava samassa ajassa yleisessä tietoverkossa.

Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti. Kutsuun on liitettävä esityslista liitteineen.

Kokouskutsu tulee lähettää samalla tavalla niille, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus
toimielimen kokouksessa. Kaikki kokouskutsussa käsitellyt asiat käsitellään
varsinaisessa kokouksessa.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun saapuvilla on enemmän kuin puolet
jäsenistä.

Kirkkovaltuuston jäsenille on lähetetty oheinen kokouskutsu asialuetteloineen
8.4.2024 ja se on ollut nähtävänä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla 8.4.2024 ja
seurakunnan verkkosivuilla.

Esitys: Kirkkovaltuuston kokous todettaneen laillisesti koolle kutsutuksi ja
pätösvaltaiseksi.

Päätös: Kirkkovaltuuston kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja
pätösvaltaiseksi.

KIRKKOVALTUUSTO 9-10 §§

**PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA, TARKASTUSAJANKOHTA JA
PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄOLO**

KV § 9

Esitys: Kirkkovaltuusto valitsee keskuudestaan kaksi jäsentä tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan. Aakkosjärjestyksessä vuorossa ovat Per-Erik Silver ja Tommi Suominen. Tarkastus suoritetaan heti ja pöytäkirja pidetään nähtävillä 17.4.2024 - 24.5.2024 seurakunnan verkkosivuilla.

Päätös: Tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tommi Suominen ja Tuulikki Himanen.

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

KV § 10

Tämän kokouksen päätökset on valmisteltu LAVA-ohjeistuksen mukaan (KJ 10:4 §) ja mikäli päätöksellä on vaikutusta alle 18-vuotiaisiin, on se myös ilmoitettu valmistelussa ja otettu huomioon päätöstä tehtäessä.

Esitys: Esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Mikko Kaukovalta saapui kokoukseen klo 18.40.

Kirkkoneuvosto 31 §

16.4.2024

KIRKKOVALTUUSTO 11 §

16.4.2024

**TAIVASSALON SEURAKUNNAN LAUSUNTO ARKKIHIIPPAKUNNAN
TUOMIOKAPITULIN SEURAKUNTALIITOS ALOITTEESTA
KN 31 §**

Taivassalon kirkkovaltuuston lausunto esiselvityksestä ja tuomiokapitulin aloitteesta seurakuntaliitokseen

Pakosti sanelluilla liitoksilla ei yleensä ole riidatonta lopputulosta, siksi mahdollisten liitosten tulisi pohjautua rakentavaan yhteistyöhön eikä pakottamiseen. Jotta muutoksesta tulisi kestävä, pitää se suunnitella huolella. Nyt aikataulu pakkoliitokseen on teoriassakin täysin mahdollon, jotta siitä tulisi toimiva. Taivassalon seurakunta on Kustavin, Pyhärannan, Vehmaan ja Uudenkaupungin seurakuntien kanssa aloittanut keskustelut mahdollisista yhteistyöselvityksistä. Myös tuomiokapitulin tulisi miettiä mahdollisia vaihtoehtoja. Rova 2030 -prosessia silmällä pitäen myös Laitila tulisi ehdottomasti ottaa mukaan tähän vaihtoehtojen suunnitteluun.

"Jokaisella seurakunnalla on mahdollisuus kommentoida sekä aloitetta että esiselvitystä yksityiskohtaisesti. Aloitteeseen liittyvässä kuulemismenettelyssä seurakunnat voivat esittää konkreettisia, vaihtoehtoisia ratkaisuja, menettelyjä ja aikatauluehdotuksia seurakuntien perustehtävän, henkilöstön hyvinvoinnin, talouden ja hyvän hallinnon turvaamiseksi."

Seurakuntalaisten kannanotto tuomiokapituille liitosehdotukseen

Taivassalon ja Kustavin yhteisessä adressissa oli kahden viikon lausuntoajan päättyessä 619 allekirjoitusta liitosta vastustamassa. Liitosta puoltavia kannanottoja ei ole lainkaan. Ohessa muutamia taivassalolaisia kantoja:

**Kannanotto Taivassalon seurakunnan liittämistä Uudenkaupungin seurakuntaan
1.1.2025**

Taivassalon kunnalla ja seurakunnalla on pitkä yhteinen historia, molemmista löytyy viralliset maininnat jo 1300-luvulta. Uskomme, että vahva pohja tämän päivän saumattomalle yhteistyölle on luotu jo tuolloin. Kunnan ja seurakunnan toimintaympäristö on pääosin yhteinen. Kunnan roolissa korostuu yhteisöllisyyden rakentaminen ja vuorovaikutuksen edistäminen, jolloin seurakunta on luonteva kumppani monella tasolla. Kunta ja seurakunta palvelevat samoja ihmisiä yhteistä hyvää edistäen. Taivassalossa olemme seurakunnan kanssa löytäneet hyviä yhteistyömuotoja, joita on toteutettu eri sektoreilla jo pitkään. Lapsi-, nuoriso-, vanhus- ja sivistystyön lisäksi teemme yhteistyötä kaikille kunta- ja seurakuntalaisille muun muassa vapaa-ajan toimissa, konserteissa leireissä ja monissa muissa tapahtumissa.

Maailma ympärillämme on muuttunut, ja muuttuu päivittäin. Pienen kunnan etuna on joustavuus ja kuntalaisten tunteminen. Sama pätee varmasti myös seurakunnissa. Taivassalon kuntalaisuus ja

Taivassalon seurakunnan jäsenyys kulkevat rinnakkain. Taivassalossa kunnan ja seurakunnan tiivis yhteistyö näkyy usealla eri alueella. Oman seurakunnan tuoma turva ja yhteisöllisyys koetaan kuntalaisten keskuudessa tärkeäksi, varsinkin tämän hetken vaikeassa maailman tilanteessa.

Me allekirjoittaneet olemme huolissamme yhteistyön ja yhteisöllisyyden katoamisesta, jos menetämme itsenäisen, oman seurakunnan. Toivomme, että Turun arkkhiippakunnan tuomiokapituli ja Kirkkohallitus huomioivat kantamme ja sen, että esitämme vahvan huolemme Taivassalon seurakunnan lakkauttamisesta, ja sen liittämistä Uudenkaupungin seurakuntaan.

Taivassalossa 14.3.2024

Niina Anttila, kunnanhallituksen puheenjohtaja
Pia Lahtinen, kunnanhallituksen varapuheenjohtaja
Milla Lahdenperä, valtuuston puheenjohtaja
Maarit Salminen, valtuuston 1.varapuheenjohtaja
Susanna Merinen, valtuuston 2.varapuheenjohtaja
Stefan Abrahamsson, kunnanhallituksen jäsen
Mari Jaranti, kunnanhallituksen jäsen
Mikko Sirkama, kunnanhallituksen jäsen

Maarit Salminen, kirkkovaltuuston pj

Turun arkkhiippakunnan somepäivityksen tarinassa oli 3.3.24 tekstissä: ”Hyvä muutos on mahdollista siellä, missä tehdään yhdessä”. Taivassalon ja Kustavin seurakunnat ovat todenneet tämän todeksi viimeisten vuosien aikana. Me olemme tehneet paljon yhdessä ja muutos on ollut mahdollinen ja yhteistyö on välttämättömyys. Se myös perustuu hyvinvoivaan henkilöstöön ja luottamukseen sekä oikeudenmukaisuuteen.

Taivassalon seurakunnan talous on kunnossa. Vuosien varrella henkilöstö ja luottamushenkilöt ovat luoneet arvottomasta omaisuudesta tuottavaa. Viisaan taloudenpidon ansiosta omaisuutta on kasvatettu ja talletuksilla tulee olemaan suurempi tuotto kuin vuokratuloilla.

Tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen tulee katsoa tulevaisuuteen eikä menneisyyteen.

Taivassalon kunnan väkiluku on hiljalleen kasvussa. Seurakunnan ja kunnan välinen yhteistyö on tiivistä ja luo vahvaa yhteisöllisyyttä. Seurakuntalaiset ja henkilöstö tuntevat ja tapaavat toisensa kasvokkain.

Luottamushenkilönä koen, että me olemme parhaiten perillä seurakuntamme taloudellisesta ja toiminnallisesta tulevaisuudesta. ”Menneitten vuosisatojen kuluessa ovat tämän pitäjän ylhäiset ja alhaiset, köyhät ja rikkaat yhdessä näin tällä työtä tehneet ja tehtävänsä uskollisesti ja taiten suorittaneet, kantaen kukin kortensa varmasti heille rakkaan Taivassalon parhaaksi. He ovat meille töittensä hedelminä monta kaunista perintöä jättäneet, joista me heitä kunnioittaen kiitämme. Mutta erikoisesti kiitämme heitä siitä, että he ovat rakentaneet ja kaikille yhteiseksi perinnöksi jättäneet Taivassalon emäseurakunnan juhllaisen ja ihanan harmaakivikirkon. Siellä me saamme yhä uudestaan kokoontua, niin kuin hekin ovat kokoontuneet sen taivaallisen Isän eteen, joka kansojen ja yksityisten kohtaloita siunaten johtaa.”
Rovasti Osmo Aimo Salminen: Piirteitä vanhasta Taivassalon pitäjästä, 1935

Antti Lahdenperä kirkkovaltuuston varapj

- 2020 Taivassaloon valmistunut uusi seurakuntakeskus, jossa juhlasali, nuorten tilat, keittiö, toimistosiiپی.
  - Tämän lisäksi meillä on uudet hautuumaarakennukset. Tilat ovat tehty käyttöön seuraavaksi 100 vuodeksi. Tilojen rakentaminen kesti 13 vuotta ja oli kuin vaikea lapsen synnytys. Tilojen rakentamisesta on puhuttu Taivassalossa kuitenkin jo 50 vuotta.
  - Hankkeella oli vankka tuki seurakuntalaisilta ja esim. kirkollisvaaleissa äänestysprosentti oli Suomen korkein.
  - Seurakunta myynyt vanhat korjausvelkaiset rakennukset pois kapitulin oppikirjojen mukaan
  - Taivassalossa yhteiset työntekijät viereisen Kustavin seurakunnan kanssa, jotka ovat tyytyväisiä ihmisläheiseen työpaikkaansa.
  - juuri valmistunut tilinpäätös vuodelta 2023 osoittaa ylijäämää 260 000 euroa, joista yksittäiset erät poistettuna edelleen ylijäämää 60 000 aivan kirkkohallituksen ohjeiden mukaisesti.
  - Kumulatiivinen ylijäämä kasvaa näin seurakunnalla 1 870 000 euroon.
  - Hypoteettinen maksuvalmius valtakunnallisen Talouselämä lehden mukaan Suomen korkein eli nyt 1100 päivää eli tasan kolme vuotta, kun vaatimus on 90 päivää.
  - Kolmessa vuodessa seurakunta on lyhentänyt rakentamisesta aiheutunutta velkaa 3.3 miljoonaa euroa ja jäljellä on sitä 1,6 miljoonaa. Loppuvelka 1,6 miljoonaa on korkosuojattu ja sitä hoidetaan maksusuunnitelman mukaan 100 000 Euroa vuodessa.
  - Tämän lisäksi omistuksessa on 23 merenrantatonttia arvoltaan suuri(ehkä noin 1,5- 2 miljoona euroa) ja kahden hehtaarin kokoinen leirikeskus meren rannassa. Metsää seurakunnalla on 180 hehtaaria ajantasaisen arvion mukaan arvoltaan 1 miljoona euroa maapohjineen.
  - Seurakunta on suhtautunut positiivisen myynteihin, koska myyntihinta on sijoitettu aina rahastoihin, joissa on pyritty 7 % tuottoon. Maavuokrissa tuotto on 4 % tasearvosta, eli alempi tuotto. Rahastoissa seurakunnalla on tällä hetkellä 1,5 miljoonaa euroa ja käteisvarat noin 900 000 Euroa. Eli yhteensä noin 2,4 miljoonaa euroa. 2027 seurakunnan maavuokrasopimukset kesämökkkitonttien osalta katkeaa, jolloin kyseisten 23 tontin osalta tulee päätettäväksi, jatketaanko vuokrasopimusta, myydäänkö tontteja vuokralaisille vai laitetaanko ne vapaaseen myyntiin. Tällöin seurakunnan rahastosalkkuun on mahdollista saada noin 1,5 tai jopa kahden miljoonan lisäsjöitus. 7 prosentin tuottotavoitteella voisivat rahastot sitten tuottavat hyvällä vireellä 200 000-245 000 euroa vuodessa. Aikanaan 2020 rahastojen tuotto oli jopa 10 %, jos oikein hyvin menee.
- Voidaan kysyä, että kuulostaako nämä luvut kriisiseurakunnalta, joka pitää liittää hätäpäissä vuoden sisällä toiseen seurakuntaan?

Tiina Rautiainen, vt khra ja khra vuosina 2016-2023

Työnohjaajana ja kirkon konsulttina olen huolestunut tuomiokapitulin tilanearviosta koskien työntekijöiden hyvinvointia liitosprosessissa. Kuten aloitteen asiakirjoissa todetaan, liitosprosessi on aina kuormittava vastaanottavalle seurakunnalle. Kokemukseni mukaan liitettävien seurakuntien työntekijät kantavat suuremman paineen epävarmuuden, työtehtävien uudelleenjärjestelyn ja muutosvastarinnan vuoksi.

Toisin kuin aloitteessa esitetään, Kustavin ja Taivassalon seurakunnat ryhtyivät vapaaehtoiseen yhteistyöhön kapitulin aloitteesta jo ennen vuotta 2021. Yhteistyön on koettu lisäävän taloudellista, toiminnallista ja hallinnollista vakautta. Se näkyy työtyytyväisyytenä, runsaana toiminnan lisääntymisenä ja rakennusprojekteina. 30 vuoden korjausvelka on selätetty. Organisaatiokonsultti Haaviston lausunnossa nämä asiat on mainittu ja todettu, ettei juuri nyt ole tarvetta puuttua seurakuntarakenteeseen.

Koska Kustavin seurakunnassa ei puuttumiskynnyksiä ole ylitetty ja Taivassalon selviäminen itsenäisenä on taattu yhteistyön ja hyvien puskureiden vuoksi, en pidä liitosehdotusta kirkon arvojen mukaisena enkä edes laillisesti oikeudenmukaisena.

Myöskään kuntaliitosten hiljaisia signaaleja ei ole otettu riittävästi huomioon aloitteessa. Voi olettaa, että vuosikymmenen loppuun mennessä kuntaliitokset eivät suuntaudu vain Uuteenkaupunkiin. Työntekijöiden tulisi luottaa siihen, että heitä kuunnellaan oman työnsä parhaina asiantuntijoina. He ovat käyneet menestyksellisesti läpi yhteistyön rakentamisen vaiheen ja ovat nyt työrauhan tarpeessa.

Taivassalon kirkkovaltuuston lausunto

"Kirkkojärjestys 2 luvun 2 § Seurakuntajaon muuttamisen valmistelu

Tuomiokapituli voi määrätä yhden tai useamman selvittäjän valmistelemaan seurakuntajaon muuttamista tai seurakuntayhtymän perustamista, muuttamista taikka lakkauttamista ja tekemään siitä ehdotuksen. Selvittäjällä on oikeus tutkia seurakuntien ja seurakuntayhtymien toimintaa, hallintoa ja taloutta koskevia asiakirjoja sekä saada niiden viranomaisilta apua tehtävänsä suorittamiseen. Selvittäjä antaa tuomiokapitulille ehdotuksensa ja selvityksessä kertyneet asiakirjat. Tuomiokapitulin on kuultava aloitteesta, selvityksestä ja seurakunnan jäsenen kannanotosta niiden seurakuntien ja seurakuntayhtymien kirkkovaltuustoja, ..., joita ehdotettu muutos koskee."

Organisaatiokonsultti Keijo Haaviston lausunto:

"Kustavin ja Taivassalon seurakuntien taloustilanne sinänsä mahdollistaisi selvittäjän mukaan itsenäisenä säilymisen vielä joidenkin vuosien ajan..."

Miten tähän on tultu?

Taivassalon seurakunnan historia on yhtä vanha ja merkityksellinen kuin Turun Tuomiokirkkoseurakunnankin, siksi liitosta ei ole syytä ajatella ratkaisuna joihinkin Suomen kirkon taloudellisiin ja toiminnallisiin haasteisiin.

Kun dekaani on esittänyt kristillisen solidaarisuuden vaatimuksen tässä hallintoasiassa, siitä ei täällä olla samaa mieltä. Kristillinen solidaarisuus on ollut sitä, että Iniön, Velkuan ja Kustavin seurakunnat ovat saaneet tukea itsenäisyydelleen. Se on ollut sitä, että

siirtokarjalaisten ja rintamamiesten tontit lohkottiin pappilasta, ei pienviljelijöiltä. Se on ollut 50 vuoden ajan valtava Lähetyskirppiksen vuosittainen tuki lähetystyölle. Tänä päivänä kristillinen solidaarisuus on ruokakassitoimintaa, ei pakkoliitosta. Hallinnon tulee olla oikeudenmukaista ja kokonaisharkinnan kuuluu katsoa myös historialliset tosiasiat.

Kirkkolain 4 luvun 6 § Tuomiokapitulin tehtävänä on: 3) valvoa seurakuntien ja seurakuntayhtymien toimintaa, hallintoa ja viranhaltijoiden ja työntekijöiden sekä muun papiston tehtävien hoitoa;

Tuomiokapituli on vuosikymmenten ajan tunnistanut ja tunnustanut Taivassalon seurakunnan vakavaraisuuden. Pinnan alla on piillyt ongelma. Kolmen vuosikymmenen ajan kirkkoneuvoston puheenjohtaja ei edistänyt korjausrakentamista eikä uudisrakentamista, jolloin korjausvelkaa kertyi kohtuuttoman paljon. Vain kirkosta huolehdittiin.

Kirkkoneuvoston puheenjohtajan vaihtumisen jälkeen kiinteistöstrategia päivitettiin ja tehtiin kestävä rahoitussuunnitelma asioiden korjaamiseksi. Antti Lahdenperän seurakuntalaispalautteessa on yksilöity taloussuunnitelma kestävästä taloudenhoidosta.

Kesken tämän rakennusprosessimme Kirkkohallitus uudisti tilinpäätösohjeet vuonna 2021. Uudet ohjeet tunnistavat poistot, mutta eivät korjausvelkaa. Näin taloutta katsellaan vain toisella silmällä. Todellista kuvaa taloudesta vääristellään tarkoitushakuisesti.

Aikana, jolloin moni seurakunta luopui arvottomista ranta-alueista (vuodet 1945-1980), Taivassalo ei luopunut, vaan vuokrasi rantatontteja kesäasukkaille. Historiamme tuntee "torpparilain" vuodelta 1905; hyvälle vuokralaiselle voi myös myydä kohteen, jonka hän on itselleen rakentanut. Tämä koettiin oikeudenmukaiseksi ja niiden myynnistä seurakuntalaiset saivat itselleen ajanmukaisen ja esteettömän seurakuntakeskuksen. Näiden tonttien tulo on ollut lainan vakuutena sekä pohjana kestäväille ja kasvavalle seurakunnan käyttötaloudelle ja osakesijoituksille. Tätä ei ole syytä tulkita "syömävelkana", vaan kasvavan omaisuuden hajasijoittamisena.

"Henkilöstötilanteesta seurakunnissa

Kaikissa selvityksen kohteena olevista seurakunnista on taloudellisten haasteiden vuoksi päädytty tilanteeseen, jossa osa seurakunnan perustehtäviä hoitavasta henkilöstöstä on osa-aikaista. Selvittäjä on lisäksi todennut, että henkilöstön määrä kaikissa neljässä seurakunnassa on supistettu minimiin. Tämä tilanne muodostaa epäkohdan sekä seurakuntien toiminnalle että niiden henkilöstölle. Työnantajan aloitteesta johtuvan osa-aikatyön tulisi olla poikkeus eikä pääsääntö."

"Kustavin ja Taivassalon seurakuntien henkilöstöllä tilanne on sikäli erityinen, että useimmat työskentelevät kokoaikaisesti, mutta työpanos jakautuu kahteen eri seurakuntaan. Pysyvänä järjestelynä tämä järjestelmä on haasteellinen ja on omiaan lisäämään henkilöstön kuormittumisriskiä. Yhteisen kirkkoherranviran osalta järjestely on poikkeuksellinen. Yhteinen kirkkoherranvirka olisi pysyväisjärjestelynä luontevampi, jos kahdessa seurakunnassa olisi kummassakin oma tai yhteinenkin seurakuntapastori tai kappalainen ja lisäksi yhteinen kirkkoherra. Yksipappistenkin seurakuntien kirkkoherroilla esiintyy haasteita muun muassa lomien ja vapaapäivien pitämisessä. On selvää, että haasteita on huomattavan paljon, jos yhtä seurakuntaa kohti on käytettävissä vain puolikas papin työpanos. Kun Kustavin ja Taivassalon seurakunnat ovat valinneet pysyä itsenäisinä seurakuntina, henkilöstön työpanosta kuluu kahden seurakunnan hallinnollisten tehtävien ja monien rutiiniasioiden suorittamiseen. Tämä työpanos on pois seurakunnan ydintehtävän hoitamisesta."

Henkilöstötilanne Taivassalossa

Tuomiokapitulin aloitteesta Kustavi ja Taivassalo perustivat määräaikaisen yhteisen kirkkoherran viran 2016. Kokeilua jatkettiin ja yhteisen arvioinnin myötä virka vakinaistettiin ja täytettiin kapitulin aloitteesta. "Henkilöstö on vähennetty minimiin" ei pidä paikkaansa. Kymmenen vuotta sitten seurakunnalla oli täysiaikainen kirkkoherra ja sairauslomalla oleva täysiaikainen kanttori. Lisäksi oli yhdeksän osa-aikaista työntekijää. Nyt seurakunnalla on viisi täysiaikaista työntekijää; kirkkoherra, kanttori, diakoni, suntio ja talouspäällikkö. Näiden lisäksi on viisi omasta halustaan osa-aikaista ja vain Taivassalossa työskentelevää toimisto- ja kiinteistötyöntekijää. Näillä seurakunnilla on käytössään kokoaikaiset pappi, kanttori ja diakoni / 2000 seurakuntalaista. Missä muualla on näin iso resurssi? Ei missään.

Työntekijät allekirjoittivat adressin ja ovat tyytyväisiä työpaikkaansa. Vapaaehtoinen yhteistyöhanke on verrattavissa liitokseen kuormittavuudessaan ja nyt ei ole oikea aika pakottaa liitokseen. Kaikilla työntekijöillä on välitön ja toimiva jokapäiväinen esimiessuhde kehityskeskusteluineen.

(Liitteessä kanttori Essi Takkisen seurakuntalaispalaute).

Miten tästä eteenpäin?

"Tuomiokapitulin tehtävänä on valvoa hiippakunnan seurakuntien toimintaa kokonaisvaltaisesti. Tuomiokapitulin tukitoimenpiteistä huolimatta seurakunnat eivät ole itse löytäneet yhteistyö- tai liitosjärjestelyjä."

"Kirkkolain 2 luvun 13 § Seurakuntajaon muuttamisen edellytykset. Seurakuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos on kirkon tehtävän toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukainen ja muutos parantaa seurakuntien tai seurakuntayhtymän toimintakykyä, toiminnan taloudellisuutta tai seurakuntalaisten kielellisten oikeuksien toteutumista."

Olemme tällä vastineella perustellusti osoittaneet, että liitoshanke ei paranna Taivassalon seurakunnan toimintakykyä, ei varsinkaan sen taloutta ja seurakunnan kielelliset oikeudetkin tulisi säilyttää siten, että oma murre pysyisi hyväntuulisten taivassalolaisten puheenparressa. Surkki, kippi ja kauhi o tämä meininki täsä.

"Kustavin ja Taivassalon seurakuntien taloustilanne sinänsä mahdollistaisi selvittäjän mukaan itsenäisenä säilymisen vielä joidenkin vuosien ajan..."

Kustavin ja Taivassalon seurakunnat ovat valinneet perustellusti ja yhteistyössä kapitulin kanssa vapaaehtoisen yhteistyön mallin kokeilun ja kehittämisen. Hankkeessa on paljon hyvää, jonka myös piispat (entiset ja nykyiset) ovat lausuneet ääneen. "Kylmää, kovaa ja sanelun makua" ei ole syytä toteuttaa seurakunnassakaan.

Vapaaehtoisen yhteistyön suurin etu on siinä, että paikalliset päättäjät haluavat puolustaa omaansa. Talouden yhdistäminen johtaa eduntavoitteluun eikä vieraan liitosseurakunnan vastaanottamisessa koeta muuta hyvää kuin oman talouden vahvistaminen.

Taivassalon seurakunnan talous kestää varmasti tämän vuosikymmenen ja mennyt vuosikymmen osoittaa, miten pienen kokonaisuuden taloussuunnittelu onnistuu nopeasti, täsmällisesti ja kohdennetusti. Antti Lahdenperän erittely antaa valoisan kuvan tulevaisuudesta perustellusti.

Kuten konsultti sanoo, ratkaisevaa on kirkkoherran ja talouspäällikön rekrytoinnin onnistuminen. Talouspäällikkö on rekrytoitu maaliskuussa 2024 ja vaadimme tuomiokapitulia hoitamaan oman lakisääteisen tehtävänsä kirkkoherran rekrytoinnissa.

Taivassalon seurakunnassa on valmius kehittää yhteistyötä muiden seurakuntien kanssa. Luonnollinen yhteistyösuunta nykyisen Kustavin seurakunnan lisäksi on Vehmaan seurakunta. Kolmessa seurakunnassa voisi olla yhteisiä virkoja. Papin tehtävät voitaisiin hoitaa niin, että olisi kirkkoherra sekä yksi kappalainen tai seurakuntapastori. Myös muussa seurakuntatyössä kuten diakonia- ja kasvatustyössä sekä toimistopalveluissa yhteistyötä olisi mahdollista kehittää. Mikään ei estä yhteistyön kehittämistä vaikkapa kaikkien Vakka-Suomen seurakuntien kanssa.

Kapitulin esittämä aikataulu, jonka mukaan uusi Uudenkaupungin seurakunta aloittaisi 1.1.2025, on liian kireä. Voi kysyä, onko liitos tässä aikataulussa edes mahdollinen sekä liitettävien että vastaanottavan seurakunnan osalta. Joka tapauksessa ratkaisussa olisi vahva pakkoliitoksen tuntu. Tämä ei voi mitenkään edistää luontevan yhteistyön rakentamista. Olemme sitoutuneet Rova 2030 prosessiin. Laskelmiemme mukaan toimintamme voi jatkua omillamme joka tapauksessa parikymmentä vuotta. Määräaikainen kirkkoherra vuosiksi 2025-2030 antaisi meille työrauhan siihen asti. Sinä aikana ehdimme havainnoimaan kuntakentän liikehdintää. Kirkon ei ole syytä kuvitella olevansa niin itseriittävä, että se voisi menestyä ilman kuntayhteistyötä.

Loppupäätelmä:

Taivassalon kirkkovaltuusto vastustaa liitoshanketta ja pitää sitä lainvastaisena. Koska tuomiokapituli on käynnistänyt vapaaehtoisen yhteistyömallin, sen ei ole syytä kaataa omaa hankettaan. Olemme Kustavista riippuvaisia ja siksi jos Kustavin puuttumiskriteerit eivät täyty niin liitosta ei voida toteuttaa vastoin seurakunnan tahtoa. Lainvastaisesta päätöksestä tullaan tekemään hallintovalitus. Sitä ennen ehdotamme tuomiokapitulin palauttavan aloitteen valmisteluun ja miettimään ratkaisun, joka kunnioittaa vapaaehtoisen yhteistyön oikeutta.

Taivassalon, Kustavin ja Vehmaan kuntasektorilla on vahva, lisääntyvä yhteistyö. Kunta ja seurakunta muodostavat yhdessä paikallisen identiteetin sekä pitävät yllä vahvaa yhteisöllisyyttä. Tarvitsemme työrauhan ja lisää aikaa suunnitelmallisuuteen, jotta Taivassalon, Kustavin ja Vehmaan seurakunnat voivat aloittaa neuvottelut laajemmasta yhteistyöstä mm. yhteisten virkojen osalta. Rova 2030 -projektiin uhrattua aikaa ei ole syytä heittää hukkaan, vaan sen jo tehtyjä selvityksiä voidaan käyttää hyödyksi jo tässä vaiheessa.

Liitteenä seurakuntalaisten palautetta kapitulin esityksestä.

Essi Takkinen, kustavilainen

Työyhteisömme voi hyvin. Lomat olemme saaneet pitää haluamissamme ajankohdissa, ja sijaiset ovat aina löytyneet myös viikkovapaille. Tässä ei ole ollut haasteita. Yksikään tilaisuus ei ole jäänyt hoitamatta eikä pitkiä sairaslomia ole ollut, vaan päinvastoin. Sairaslomia on ollut hyvin vähän.

Kustavin ja Taivassalon työntekijöiden nykyiset esihenkilöt vt. kirkkoherra Petri Sirén ja talouspäällikkö

Tuula Ikola ovat erittäin ammattitaitoisia ja hyviä myös johtamaan työyhteisöämme sekä sen hyvinvointia.

Työyhteisöämme kuormittaneen kesän 2023 sijaisuuden jälkeen meillä ei ole ollut tarvetta työnohjaukseen. On tärkeää, että kirkkoherran virka saataisiin auki ja täytettyä.

Työyhteisössämme on helppo työskennellä. Työntekijät ovat motivoituneita alansa osaajia ja olemme vahva

tiimi yli työalojen. Yhteisössämme on turvallista myös mokata ja apua saa arjen pulmiin helposti! Kiitoksen

sanat työkaverille sekä yhteinen ilo ja nauru kuuluvat päivittäin.

Kustavin ja Taivassalon työyhteisön puolesta

Essi Takkinen

Kustavin seurakunnan jäsen

Kustavin kanttori vuodesta 2012 ja Taivassalon kanttori vuodesta 2018

Katriina Ahanen, taivassalolainen

Perheeni kuuluu Taivassalon seurakuntaan, toistaiseksi. Päätöksellänne, meistä tulisi Uudenkaupungin seurakunnan jäseniä, vaikka meillä EI OLE MITÄÄN yhteyttä Uuteenkaupunkiin. Tähän ikään mennessä, on monet palvelut siirretty suurempiin yksiköihin, esim. poliisi, kela, verovirasto, posti jne. Ne ovat kaikille välttämättömiä palveluja, mutta niiden siirtyminen fyysisesti kauemmaksi ei asioinnin virallisen luonteen vuoksi haittaa. Seurakuntien kohdalla on kyse aivan muusta. Seurakuntien tehtävä hengellisen yhteyden ja hyvinvoinnin jakajana onnistuu vain, kun tunnemme seurakunnan ja se meidät. Minulle, ja uskon että monelle muullekin, seurakunta tulee ennen kirkkoa. Jos seurakunta viedään, miksi ihmeessä kuuluu kirkkoon?

Inga Grönlund, taivassalolainen

Kirkkoa ette Taivassalosta saa realisoitua, kaikki muu sitten onkin mahdollista laittaa kattamaan muiden seurakuntien tappioita. Seurakuntalaisena olen samalla myös tämän omaisuuden omistaja. Väitän, että nykyisin kaupunkilaisilla ei ole sellaista suhdetta kirkkoon, kuin meillä täällä maaseudulla vielä on. Kirkkojamme ovat vuosisatojen saatossa "ryöstelleet" eri tahot, ensin tulivat viikingit, sitten Kustaa Vaasa, joka tarvitsi sotiansa ylläpitämiseksi rahoitusta, poistatti kirkoista kaiken arvokkaan irtaimiston (uskonpuhdistus), sitten venäläisten isoviha ja 1800-luvun lopulla Kansallismuseon perustaminen ja nyt vuorossa on Tuomiokapituli. Meitä on kuitenkin onnistanut, kun olemme saaneet papeiksemme Tiinan ja nyt Petrin. *"Yhteisen kirkkoherranviran osalta järjestely on poikkeuksellinen."* Tämä menettely on sopinut Taivassalo/Kustaville tähän mennessä. *"Kun Kustavin ja Taivassalon seurakunnat ovat valinneet pysyä itsenäisinä seurakuntina, henkilöstön työpanosta kuluu kahden seurakunnan hallinnollisten tehtävien ja monien rutiiniasioiden suorittamiseen."* Rutiiniasiatkin pitää jossain hoitaa, jos ne pystytään tekemään kahden srk:n järjestämänä yhteisellä viralla, miksi ei. *Tämä työpanos on pois seurakunnan ydintehtävän hoitamisesta.* Ydintehtävää on myös hallinto, vai mitä te siellä "hallintohimmelissä" teette? Taloushallinnon ja kirjanpidon tehtävät pitää kuitenkin jonkun tahon tehdä ja on toiminto, jonka me maksamme kirkollisveroista. Olemme itsenäisiä ja itsellisiä Suomen niemen asukkaista Vakka-Suomesta.

Ritva Grönroos, taivassalolainen

Taivassalolaisena kuulun Taivassalon seurakuntaan ... tunnesyy. Hyvää yhteistyötä on tehty naapurin kanssa ja tehdään näin jatkossakin ...pitämällä näin asiat pienemmässä mittakaavassa on seurakunta lähempänä seurakuntalaista, eli minuakin.

Outi Eloluoto, taivassalolainen

Taivassalon ja Kustavin seurakuntien yhteistyö sujuu aivan hyvin. Taloudet ovat kunnossa. Ei ole mitään syytä yhdistää meitä mihinkään! Maaseutu on pidettävä asuttuna ja meillä on nyt kaikki tarvittavat palvelut täällä. Mitään ette vie meiltä pois. Olemme itsenäisiä kuntia! Kirkkomme ovat turistinähtävyyksiä ja niiden toiminta on taattava aina. Lähellä olevia seurakunnan palveluja jäsenemme tarvitsevat kukin vuorollaan. Olen saanut vihkimis-, kaste-, rippi- ja tänään vielä hautajaispalveluja omasta seurakunnasta Taivassalossa. Meitä ei liitetä minnekään!

Pekka Paatero, sosiaali- ja terveysneuvos

Aktiivisena kakkosasunnon omistajana Taivassalossa haluan, että Taivassalon ja Kustavin seurakunnat jatkavat itsenäisinä.

Ulla Raumaharju-Uotila, taivassalolainen

Taivassalon ja Kustavin seurakunnissa lähdettiin joitakin vuosia sitten ennakkoluulottomasti ja rohkeasti, maanlaajuisestikin harvinaisella tavalla toteuttamaan kahden seurakunnan yhteisiä virkoja. Ajateltiin, että näin kustannustehokkuutta lisäämällä ja yhteistyötä tehden pystytään molempien seurakuntien itsenäisyys säilyttämään pitkälle tulevaisuuteen. On kohtuutonta, että juuri nämä seurakunnat tuomiokapituli haluaa suuruuden alttarille ensimmäisinä uhrata.

Päätösesitys: Taivassalon kirkkoneuvosto esittää Taivassalon kirkkovaltuustolle, että esitetty lausunto lähetetään Taivassalon seurakunnan vastineeksi kapitulin esittämästä seurakuntaliitoksesta.

Kirkkoneuvoston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

KIRKKOVALTUUSTO 11 §

Kirkkoneuvoston päätösesitys 16.4.2024 31§: Taivassalon kirkkoneuvosto esittää Taivassalon kirkkovaltuustolle, että esitetty lausunto lähetetään Taivassalon seurakunnan vastineeksi kapitulin esittämästä seurakuntaliitoksesta.

Kirkkovaltuuston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kirkkoneuvosto 6 §

19.3.2024

KIRKKOVALTUUSTO 12 §

16.4.2024

MÄÄRÄRAHAYLITYKSET V 2023

KN 6 §

Käyttötalousosa

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
1 - Hallinto						
Toimintatuotot (ulkoiset)	40 130,00		40 130,00	52 084,05	-11 954,05	129,8
Toimintakulut (ulkoiset)	-204 630,00	-200,00	-204 830,00	-180 082,13	-24 747,87	87,9
Toimintakate 1	-164 500,00	-200,00	-164 700,00	-127 998,08	-36 701,92	77,7
Toimintakulut (sisäiset)				-50 762,19	50 762,19	0,0
Toimintakate 2	-164 500,00	-200,00	-164 700,00	-178 760,27	14 060,27	108,5
Laskennalliset erät				172 108,13	-172 108,13	0,0
Sisäiset vyörytyserät				172 108,13	-172 108,13	0,0
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-164 500,00	-200,00	-164 700,00	-6 652,14	-158 047,86	4,0

Toimintatuottojen ylitys Kustavin seurakunnan maksama osuus arvioitua suurempi.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta ja yhteiset seurakunnalliset tehtävät						
Toimintatuotot (ulkoiset)	38 260,00		38 260,00	41 847,22	-3 587,22	109,4
Toimintakulut (ulkoiset)	-185 000,00	-3 850,00	-188 850,00	-173 456,15	-15 393,85	91,8
Toimintakate 1	-146 740,00	-3 850,00	-150 590,00	-131 608,93	-18 981,07	87,4
Toimintakulut (sisäiset)				-164 077,24	164 077,24	0,0
Toimintakate 2	-146 740,00	-3 850,00	-150 590,00	-295 686,17	145 096,17	196,4
Laskennalliset erät				-101 299,88	101 299,88	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-101 299,88	101 299,88	0,0
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	-146 740,00	-3 850,00	-150 590,00	-396 986,05	246 396,05	263,6

Toimintatuottojen ylitys Kustavin seurakunnan maksama osuus arvioitua suurempi, kolehtien ja keräysten tuotto arvioitua suurempi.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
4 - Hautaus toimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	10 200,00		10 200,00	11 082,82	-882,82	108,7
Toimintakulut (ulkoiset)	-55 780,00	-11 110,00	-66 890,00	-54 054,68	-12 835,32	80,8
Toimintakate 1	-45 580,00	-11 110,00	-56 690,00	-42 971,86	-13 718,14	75,8
Toimintakate 2	-45 580,00	-11 110,00	-56 690,00	-42 971,86	-13 718,14	75,8
Poistot ja arvonalentumiset	-35 140,00		-35 140,00	-33 768,86	-1 371,14	96,1

Laskennalliset erät				-54 341,30	54 341,30	0,0
Sisäiset korkokulut				-39 424,71	39 424,71	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-14 916,59	14 916,59	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-80 720,00	-11 110,00	-91 830,00	-131 082,02	39 252,02	142,7

Toimintatuottojen ylitys haudan lunastusmaksuja ja hautauspalvelumaksuja arvioitua enemmän.

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi						
Toimintatuotot (ulkoiset)	287 300,00		287 300,00	291 698,37	-4 398,37	101,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-175 280,00	-8 280,00	-183 560,00	-181 262,60	-2 297,40	98,7
Toimintakate 1	112 020,00	-8 280,00	103 740,00	110 435,77	-6 695,77	106,5
Toimintatuotot (sisäiset)				214 839,43	-214 839,43	0,0
Toimintakate 2	112 020,00	-8 280,00	103 740,00	325 275,20	-221 535,20	313,5
Poistot ja arvonalentumiset	-96 570,00		-96 570,00	-91 297,55	-5 272,45	94,5
Laskennalliset erät				-213 767,22	213 767,22	0,0
Sisäiset korkokulut				-125 222,71	125 222,71	0,0
Sisäiset vyörytyserät				-88 544,51	88 544,51	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	15 450,00	-8 280,00	7 170,00	20 210,43	-13 040,43	281,9

Toimintatuottojen ylitys vuokratuottoja arvioitua enemmän.

Tuloslaskelmaosa

	Toteuma 2022	TA 2023	TA muutokset 2023	TA yhteensä 2023	Toteuma 2023	Yli-ali	T-%
Kirkollisverotulot	320 765,14	368 000,00		368 000,00	353 367,66	14 632,34	96,0
Valtionrahoitus	32 832,00	32 800,00	1 200,00	34 000,00	33 999,00	1,00	100,0
Verotuskulut	-4 384,26	-4 700,00	330,00	-4 370,00	-4 368,85	-1,15	100,0
Kirkon rahastomaksut	-28 266,00	-35 490,00	7 200,00	-28 290,00	-28 284,00	-6,00	100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-106 555,83	-7 230,00	1 500,00	-5 730,00	86 774,73	-92 504,73	-1 514,4
VUOSIKATE	-43 967,65	146 080,00	-13 210,00	132 870,00	323 345,44	-190 475,44	243,4

Kirkollisverotuloja kertyi arvioitua enemmän 14 632,34 €, rahoitustuottoja kirjattiin arvioitua enemmän 92 504,73 € joka johtuu sijoitusten arvonalentumisen palautumisesta.

Investoinnit ylitystä kirkon katon tervauksen ja peltikatteiden maalauksen osalta kustannukset ylittyneet. Talousarviossa huomioitu Kirkkohallituksen avustus, joka kirjataan v 2024 kun avustus maksetaan seurakunnan tilille.

Taluspäällikön esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy määrärahaylitykset

PL 1 toimintatuottojen ylitykset 11 954,05 €.

PL 2 toimintatuottojen ylitykset 3 587,22 €

PL 4 toimintatuottojen ylitykset 882,82 €

PL 5 Toimintatuottojen ylityksen 4 398,37 €

Kirkollisverotulojen ylitys 14 632,34 ja rahoitustuottojen ylitys 92 504,73 €
Investointien ylitys 17 542,69 €.

ja esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää määrärahaylitysten hyväksymisestä

Kirkkoneuvoston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaa.

KIRKKOVALTUUSTO 12§

Kirkkoneuvoston esitys 19.3.2024 §6: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää määrärahaylitysten hyväksymisestä

PL 1 toimintatuottojen ylitykset 11 954,05 €.

PL 2 toimintatuottojen ylitykset 3 587,22 €

PL 4 toimintatuottojen ylitykset 882,82 €

PL 5 Toimintatuottojen ylityksen 4 398,37 €

Kirkollisverotulojen ylitys 14 632,34 ja rahoitustuottojen ylitys 92 504,73 €

Investointien ylitys 17 542,69 €.

Kirkkovaltuuston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kirkkoneuvosto 7 §	19.3.2024
Kirkkoneuvosto 32 §	16.4.2024
KIRKKOVALTUUSTO 13§	16.4.2024

UUODEN 2023 TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS KN 7 §

LIITE Tilinpäätös v 2023

Tilikauden ylijäämä on 198 279,03 €.

Tilikauden tuloksen käsittelystä esitetään, että tuloksenkäsittelyeräksi; poistoeron vähennykseksi kirjataan 64 050 euroa ja tilikauden ylijäämä 262 329,03 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä".

Tuloveroprosentti v 2023 oli 1,70 % ja kirkollisveron tuotto 353 367,66 €, kertymä oli 10 % (32 602 €) enemmän edellisvuoteen verrattuna. Valtionrahoitus 33 999 € oli 1 167 € enemmän kuin v 2022.

Toimintatuottojen osalta tilikausi on edelleen poikkeuksellinen. Tilikaudella on myyty seurakunnan kiinteää omaisuutta (tontteja ja lisämaata) seurakuntatalon rakentamisen rahoittamiseksi. Toimintatuotoista n 30 % on pysyvien vastaavien myyntivoitoista, n.20 % tonttien vuokratuotoista, n. 20 % korvaukset Kustavin seurakunnalta laskutettavista yhteisten työntekijöiden henkilöstökuluista ja n 28 % metsätalouden tuotoista. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 80 % (55 % 2022).

Verotuloista 63 % (63 % 2022) käytettiin henkilöstökuluihin. Henkilöstökulut kasvoivat 6,2 % edellisestä vuodesta. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli 47 %. (Laskelmassa on huomioitu myös Kustavin seurakunnalta ostopalveluna hankitun kanttorin sijaisen ja suntion henkilökulut ja Kustavin seurakunnalta laskutetun osuuden yhteisten virkojen henkilöstökuluista.)

Poistoja tehtiin 125 066,41 € ja poistoeroa vähennystä kirjattiin 64 050 €. Lainaa vuoden lopussa oli 1,7 milj. €.

Hautainhoitorahaston tilinpäätös sisältyy seurakunnan tilinpäätökseen.

Srk:n hoitoon annettuja hautoja oli kertomusvuonna 194, joista pitkäaikaisia 125 sekä kesähoitosopimuksia 69.

Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu hoitosopimuksista on 40 126 €. Sopimuksia vastaava pääoma on 64 261 €, ylikatteisuus 24 135 €.

Hautainhoitorahaston toimintatuotot 19 727€ ja toimintakulut 10 506 €, tilikauden ylijäämä 8 352,66 €.

Talouspäällikön esitys: Kirkkoneuvosto päättää

1. esittää kirkkovaltuustolle, että tuloksenkäsittelyeräksi; poistoeron vähennykseksi kirjataan 64 050 euroa ja tilikauden ylijäämä 262 329,03 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä" vuoden 2023 tuloksenkäsittelystä,
2. hautainhoitorahaston tilikauden ylijäämä 8 352,66 € kirjataan hautainhoitorahaston taseeseen yli/alijäämätilille
3. tilinpäätöksen vuodelta 2023 hyväksymisestä tilintarkastajille annettavaksi. Kirkkoherra ja talouspäällikkö allekirjoittavat vahvistusilmoituskirjeen tilintarkastajalle.

Kirkkoneuvoston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan

UUODEN 2023 TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS KN 32 §

Taivassalon seurakunnan tilinpäätöksen tilintarkastus on toimitettu 9.4.2024.

Taluspäällikön esitys: kirkkoneuvosto

1. merkitsee tiedoksi tilintarkastuskertomuksen
2. esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto merkitsee tiedoksi hallinnon ja tilien tarkastuskertomuksen tilivuodelta 2023
3. esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto päättää Taivassalon seurakunnan tilivuoden 2023 tilinpäätöksen vahvistamisesta ja
4. esittää, että kirkkovaltuusto päättää tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä seurakunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille tilivuodelta 2023.

Kirkkoneuvoston päätös:

KIRKKOVALTUUSTO 13§

Kirkkoneuvoston esitys 16.4.2024 §32: kirkkoneuvosto

1. esittää kirkkovaltuustolle, että tuloksenkäsittelyeräksi; poistoeron vähennykseksi kirjataan 64 050 euroa ja tilikauden ylijäämä 262 329,03 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä" vuoden 2023 tuloksenkäsittelystä,
2. hautainhoitorahaston tilikauden ylijäämä 8 352,66 € kirjataan hautainhoitorahaston taseeseen yli/alijäämätilille
3. esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto merkitsee tiedoksi hallinnon ja tilien tarkastuskertomuksen tilivuodelta 2023
4. esittää kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuusto päättää Taivassalon seurakunnan tilivuoden 2023 tilinpäätöksen vahvistamisesta ja
5. esittää, että kirkkovaltuusto päättää tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä seurakunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille tilivuodelta 2023.

Kirkkovaltuuston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kirkkoneuvosto 21 §
KIRKKOVALTUUSTO 14 §

4.4.2024
16.4.2024

**KIINTEISTÖN MÄÄRÄALAN JA KIINTEISTÖN MYYMINEN SEKÄ
KAUPPAKIRJALUONNOKSEN HYVÄKSYMINEN
KN 21 §**

LIITE Kauppakirjaluonnos

Taivassalon seurakunta on neuvotellut alkuvuoden 2024 aikana Taivassalon kunnan kanssa tiettyjen maa- ja vesialueiden myynnistä rakennuksineen: noin 132 hehtaarin suuruinen määräala kiinteistöstä PAPPILA 833-439-1-17, kyseinen määräala jakautuu 9. erilliseen palstaan; sekä noin 0,332 hehtaarin suuruinen kiinteistö Lambo 833-419-3-21. Kyseisestä kokonaisuudesta on teetetty kiinteistöarvio. Kiinteistöarvion mukaan kyseisen kokonaisuuden arvioitu hinta on noin 549 000 euroa. Liitteenä olevasta kauppakirjaluonnoksesta ilmenee kaupan kohde, hinta ja kaupan muut ehdot. Kauppaan sisältyy kaupan kohteena olevilla kiinteistöllä sekä kiinteistön määräalalla olevat maa-alueet, vesialueet sekä rakennukset, liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin.

Kiinteistökaupoissa tulee huomioida kirkkolain määräykset:

Seurakunta voi myydä, vaihtaa tai muuten luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailun on oltava avoin ja siitä on tiedotettava riittävästi. (KL 3:27,1) .

Jos seurakunta luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan ilman tarjouskilpailua, puolueettoman asiantuntijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo tai markkinaperusteinen vuokrataso. (KL 3:27,2)

Markkinahinta on tällä hetkellä alhainen, joten seurakunnan tulee tarkkaan harkita onko välttämätöntä myydä näin suuri määrä seurakunnan maita.

Päätösesitys: Kirkkoneuvosto päättää, että neuvotteluja jatketaan Taivassalon kunnan kanssa Mansikkakaran leirikeskukseen myynnistä ja muita määräaloja ei nyt myydä.

Kirkkoneuvoston päätös:

Asiasta käytiin keskustelu, jossa tuotiin esille tahto säilyttää maa-alueiden omistus Taivassalossa. Kirkkoneuvoston jäsenten yksimielinen kanta oli, että Taivassalon

seurakunta myy Taivassalon kunnalle kauppakirjaluonnoksessa esitetyt kaupan kohteet noin 132 hehtaarin suuruisen määräalan kiinteistöstä PAPPILA 833-439-1-17 (määräala jakautuu 9. erilliseen palstaan) sekä noin 0,332 hehtaarin suuruisen kiinteistön Lambo 833-419-3-21 kauppakirjaluonnoksessa esitetyllä kauppahinnalla 549 000 €.

Kirkkoneuvosto ehdottaa kirkkovaltuustolle, että

- Taivassalon seurakunta myy Taivassalon kunnalle kauppakirjaluonnoksessa esitetyt kaupan kohteet: noin 132 hehtaarin suuruisen määräalan kiinteistöstä PAPPILA 833-439-1-17 (määräala jakautuu 9. erilliseen palstaan) sekä noin 0,332 hehtaarin suuruisen kiinteistön Lambo 833-419-3-21. Kauppahinta 549 000 €.
- kirkkovaltuusto hyväksyy liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen
- kirkkovaltuusto oikeuttaa taluspäällikön yhdessä kunnanjohtajan kanssa tekemään tarvittavat teknisuonteiset muutokset kauppakirjaan
- kauppakirjan seurakunnan puolesta allekirjoittavat vt kirkkoherra Petri Sirén, taluspäällikkö Tuula Ikola ja kirkkoneuvoston vpj Jorkka Lehtonen siten, että kaksi edellä mainituista on kaupantekotilaisuudessa
- kirkkovaltuusto päättää, että tämä päätös on voimassa 14.6.2024 saakka, johon mennessä osapuolten on allekirjoitettava kauppakirja, tai tämä päätös katsotaan rauenneeksi.

Taluspäällikkö jätti eriävän mielipiteen kirkkoneuvoston päätökseen.

KIRKKOVALTUUSTO 14§

Kirkkoneuvoston esitys 4.4.2024 §21: Kirkkoneuvosto ehdottaa kirkkovaltuustolle, että

- Taivassalon seurakunta myy Taivassalon kunnalle kauppakirjaluonnoksessa esitetyt kaupan kohteet: noin 132 hehtaarin suuruisen määräalan kiinteistöstä PAPPILA 833-439-1-17 (määräala jakautuu 9. erilliseen palstaan) sekä noin 0,332 hehtaarin suuruisen kiinteistön Lambo 833-419-3-21. Kauppahinta 549 000 €.
- kirkkovaltuusto hyväksyy liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen
- kirkkovaltuusto oikeuttaa taluspäällikön yhdessä kunnanjohtajan kanssa tekemään tarvittavat teknisuonteiset muutokset kauppakirjaan
- kauppakirjan seurakunnan puolesta allekirjoittavat vt kirkkoherra Petri Sirén, taluspäällikkö ja kirkkoneuvoston vpj Jorkka Lehtonen siten, että kaksi edellä mainituista on kaupantekotilaisuudessa
- kirkkovaltuusto päättää, että tämä päätös on voimassa 14.6.2024 saakka, johon mennessä osapuolten on allekirjoitettava kauppakirja, tai tämä päätös katsotaan rauenneeksi.

Kirkkovaltuuston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kirkkoneuvosto 34 §

16.4.2024

KIRKKOVALTUUSTO 15 §

16.4.2024

MÄÄRÄALAN MYYMINEN PUKKILANMETSÄ RA 1/2

KN 34 §

Seurakunta on teettänyt vuonna 2019 kiinteistöarvion omistamistaan tonteista kahdella puolueettomalla arvioitsijalla Kiinteistömaailma Verdulo Oy:llä ja Lounaisrannikon OP kiinteistövälityksellä.

Tiuttaalin tontit on asetettu myyntiin kiinteistövälittäjälle. Kyseinen tontti on Tiuttaalin tontti RA 1/2 Pukkilanmetsän kiinteistössä 304-407-1-153 osoitteessa Pohjoispääntie, Kustavi. Tontti on yhteisranta-alue, kooltaan n 3 700 m². Hintatarjous on 15 000 €, joka on kiinteistöarvion mukainen.

Kiinteistökaupoissa tulee huomioida kirkkolain määräykset:

Seurakunta voi myydä, vaihtaa tai muuten luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailun on oltava avoin ja siitä on tiedotettava riittävästi. (KL 3:27,1) .

Jos seurakunta luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan ilman tarjouskilpailua, puolueettoman asiantuntijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo tai markkinaperusteinen vuokrataso. (KL 3:27,2)

KL 3 luku 9 § kohta 4 Kirkkovaltuuston päätöksenteon edellytykset; Päätöksen tekemiseen vaaditaan, että vähintään kaksi kolmasosaa läsnä olevista ja enemmän kuin puolet kaikista kirkkovaltuuston jäsenistä sitä kannattaa asiassa, joka koskee: 4) kiinteän omaisuuden luovuttamista;

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää

1. hyväksyä arvioitsijoiden avulla määritellyn 15 000 € kauppahinnan Pukkilanmetsä 304-407-1-153 RA 1/2 tontin myyntihinnaksi
2. että kauppakirja laaditaan asiantuntijan toimesta ja kauppakirjan seurakunnan puolesta allekirjoittavat vt kirkkoherra Petri Sirén, talouspäällikkö ja kirkkoneuvoston vpj Jorkka Lehtonen siten, että kaksi edellä mainituista on kaupantekotilaisuudessa
3. esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää kauppakirjaluonnoksen hyväksymisestä ja alueen myynnistä Minna Katariina Rihko-Hietaselle ja Pasi Petteri Hietaselle.

Kirkkoneuvoston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

KIRKKOVALTUUSTO 15 §

Kirkkoneuvoston esitys 16.4.2024 §34: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää kauppakirjaluonnoksen hyväksymisestä ja alueen Pukkilanmetsä 304-407-1-153 RA 1/2 myynnistä Minna Katariina Rihko-Hietaselle ja Pasi Petteri Hietaselle, 15 000 € kauppahinnalla

Kirkkovaltuuston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kirkkoneuvosto 22 §

4.4.2024

KIRKKOVALTUUSTO 16 §

16.4.2024

MUUTOS V 2024 TALOUSARVIOON

KN 22 § LIITE 1 Lisätalousarvio v 2024

Vuoden 2024 talousarviossa ei ole arvioitu kiinteänomaisuuden myyntituloja.

Talousarvioon esitetään huomiotavaksi muihin tuottoihin kiinteänomaisuuden myyntituloja 200 000 €.

Päätösesitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle että

1. vuoden 2024 talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan tehdään muutos ja lisätään muihin tuottoihin tuloja kiinteän omaisuuden myynnistä 200 000 €.

Kirkkoneuvoston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

KIRKKOVALTUUSTO 16§

LISÄTALOUSARVIO V 2024

Kirkkoneuvoston esitys 4.4.2024 22§: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle että

1. vuoden 2024 talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan tehdään muutos ja lisätään muihin tuottoihin tuloja kiinteän omaisuuden myynnistä 200 000 €.

Kirkkovaltuuston päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

KIRKKOVALTUUSTO 17-18 §

**MUUT MAHDOLLISESTI ASIAT
KV 17 §**

Muita asioita ei ollut.

**TIEDOTUSASIAT
KV 18 §**

Uusi talouspäällikkö aloittaa 1.5.2024.

Kirkkovaltuuston päätös: Kirkkovaltuusto merkitsi asian tiedoksi.

Kirkkovaltuusto 19 §

VALITUSOSOITUS

KV 19 §

Kirkkovaltuuston antamaan päätökseen haetaan muutosta kirkollisvalituksella hallinto-oikeudelta, alistettavassa asiassa valitus kuitenkin tehdään alistusviranomaiselle. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Alistettavassa asiassa voidaan vedota myös tarkoituksenmukaisuusperusteisiin. Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa tehdä kirkollisvalitusta.

Esitys: Puheenjohtaja antaa valitusosoituksen.

Päätös: Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen.

VALITUSOSOITUS

Taivassalon seurakunnan

Kirkkovaltuusto

[Kokouspäivämäärä ja pöytäkirjan valitusosoituksen antamista koskeva pykälänumero]

16.4.2024 7-18 §§

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 11§ ja 16-18§

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

- Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
- Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon. Kansalliset kynnyksarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

3. Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite: Taivassalon seurakunta

Postiosoite: Keskustie 4 23310 Taivassalo

Sähköposti: taivassalon.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannosta viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Turun hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2-4, Turku

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 12-15 §§

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa

viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki 5**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- *valittajan nimi ja yhteystiedot*
- *postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää*
- *sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä*
- *päätös, johon haetaan muutosta*
- *miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi*
- *vaatimuksen perustelut*
- *mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.*

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- *valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen*
- *selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta*
- *asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.*

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinemaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinemaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

KOKOUKSEN PÄÄTÖS
KV 20§

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.38.